

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie IX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Boratyński

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Babiarz

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2015 r. w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w R.

przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w P.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w P. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej w R. kwotę 105.408,51 zł (sto pięć tysięcy czterysta osiem złotych pięćdziesiąt jeden groszy) z odsetkami ustawowymi w stosunku rocznym liczonymi od dnia 14 października 2014r do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w P. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej w R. kwotę 8.888,00zł. (osiem tysięcy osiemset osiemdziesiąt osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Sławomir Boratyński

Sygn. akt IX Gc 19 / 15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 października 2014 r. (k. 2 i nast.) powód (...) Spółka Akcyjna w R. wystąpił z pozwem przeciwko pozwanemu Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej z siedzibą w P. o zasądzenie kwoty 105 408 , 51 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztami procesu .Pozew zawierał wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu upominawczym .

Jako uzasadnienie pozwu wskazano ,że strony współpracowały ze sobą na podstawie umowy nr (...) .Przedmiotem tej umowy było objęcie przez stronę powodową nadzoru autorskiego i serwisu oprogramowania (...) wykorzystywanego przez stronę pozwaną . Powód zrealizował postanowienia tej umowy rozliczając się za usługi objęte umową w okresach miesięcznych zgodnie z zapisem z § 4 poprzez wystawienie faktur VAT .Wobec braku zapłaty należności dochodzonej pozwem w terminie wskazanym w fakturach , pełnomocnik strony powodowej w piśmie z dnia 12 września 2014 r. wezwał pozwanego do zapłaty przedmiotowego zadłużenia w terminie trzech dni roboczych od daty otrzymania wezwania . Do dnia wniesienia pozwu strona pozwana nie udzieliła jakiegokolwiek pisemnej odpowiedzi w tym propozycji polubownej spłaty . Powód wskazał także ,że na należność główną składa się kwota z faktur w wysokości 98 523 zł. oraz kwota skapitalizowanych odsetek na dzień 13 października 2014 r. w wysokości 6 885 , 51 zł.

Przedmiotowy pozew został skierowany przez powoda do Sądu Okręgowego w Legnicy .

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 21 października 2014 r. (sygn. akt VI GNc 422 / 14) Sąd Okręgowy w Legnicy VI Wydział Gospodarczy zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną należność wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 października 2014 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu w kwocie 4935 zł. (k. 59).

W dniu 14 listopada 2014 r. wpłynęło do Sądu pismo procesowe pozwanego zawierającego sprzeciw od nakazu zapłaty (k. 64 i nast.) . Sprzeciw od nakazu zapłaty został wniesiony w terminie ustawowym (k. 62 i 76). W piśmie tym pozwany wskazał ,że zaskarża nakaz zapłaty w całości wnosząc o oddalenie powództwa ,a w przypadku jego uwzględnienia w całości czy w części o rozłożenie zasądzzonego świadczenia na 24 raty płatne miesięcznie do 20 dnia miesiąca kalendarzowego począwszy od daty uprawomocnienia się orzeczenia , nie wcześniej niż od marca 2015 r. na podstawie art. 320 kpc . Na podstawie art. 102 kpc w przypadku uwzględnienia powództwa w całości lub w części pozwany wniósł o odstąpienie od obciążania go kosztami postępowania przez wzgląd na zasady słuszności . W sprzeczności pozwany podniósł także przede wszystkim zarzut braku właściwości Sądu ze względu na zapisy umowy z § 11 pkt 5 .

Jako uzasadnienie sprzeciwu wskazano między innymi ,że pozwany nie kwestionuje roszczenia strony powodowej zarówno co do zasady jak i co do wysokości. Pozwany podniósł jednak ,że jest on jednostką publiczną o bardzo dużym stopniu zadłużenia w związku z czym zmuszony jest on podejmować wszelkie czynności celem minimalizacji ciężaru ekonomicznego świadczeń spełnianych na rzecz swoich kontrahentów . Wskazano także ,że prawdopodobne jest pozostanie przez pozwanego w pierwszym kwartale 2015 r. środków na refinansowanie całości zadłużenia placówki w tym również zadłużenia względem strony powodowej .W takim przypadku należność zostanie zaspokojona w całości w terminie wcześniejszym .Jeżeli zaś pozyskanie dofinansowania działalności nie powiedzie się pozwany podniósł ,że będzie spełniał świadczenie w ratach zgodnie ze swoim wnioskiem . Ze względu na swoją sytuację materialną pozwany nie jest w stanie spełnić świadczenia jednorazowo . Pozwany nie jest w stanie spełnić na rzecz strony powodowej świadczenia w tak dużej wysokości bez konieczności wydatkowania na ten cel środków przeznaczonych na wynagrodzenie personelu lub koszty utrzymania placówki .Pozwany wskazał przy tym na pełnioną przez siebie funkcję .Działalność pozwanego jest działalnością przynoszącą stratę , która na koniec września 2014 r. wynosiła ponad 4 mln zł. Powódka jest natomiast wiodącą na rynku spółką informatyczną z zamówieniami na rok 2014 r. o wartości przekraczającej 5,2 mld zł. i zyskiem netto za pierwsze półrocze 2014 r. w wysokości ponad 183 mln zł. ,a tym samym rozłożenie świadczenia na raty nie wyrządzi stronie powodowej szkód .Pozwany wniósł także o nieobciążanie go kosztami postępowania sądowego ze względu na bardzo trudną sytuację finansową i przychody z działalności , które nie pozwalają na pokrycie wszystkich kosztów bieżącego funkcjonowania placówki .

Postanowieniem z dnia 28 listopada 2014 r. Sąd Okręgowy w Legnicy uznał się niewłaściwym i sprawę przekazał do rozpoznania do tutejszego Sądu (k. 78 i nast.) .

Swoje dotychczasowe stanowisko pełnomocnik powoda podtrzymał w piśmie procesowym z dnia 3 lutego 2015 r. (k. 103 i nast.) , w którym wniósł między innymi o oddalenie wniosków strony pozwanej. W uzasadnieniu tego pisma wskazano między innymi ,że z wydruku z informatora o umowach znajdującego się na stronach (...) Oddziału Wojewódzkiego (...) wynika , że pozwany zawarł na rok bieżący umowy na łączną kwotę wynoszącą 67 564 058 ,81 zł. i to bez wycenionej podstawowej opieki zdrowotnej , która znacznie podnosi te kwotę . Strona pozwana podtrzymała swoje stanowisko na terminie rozprawy w dniu 17 marca 2015 r. (k. 113 i nast. i nast.) .

Sąd Okręgowy Sąd Gospodarczy w Lublinie rozpoznając przedmiotową sprawę ustalił i zważył co następuje :

Strona powodowa jest spółką prawa handlowego wpisaną do KRS pod numerem (...) (k. 9 i nast.) . Strona pozwana jest również ujawniona w KRS pod numerem (...) jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej (k. 19 i nast. , k. i nast.) . W ramach prowadzonej przez te podmioty działalności zawarły one po przeprowadzeniu postępowania przetargowego umowę z dnia 20 grudnia 2012 r. nr 143/P/12 , której przedmiotem było objęcie nadzorem autorskim i opieką serwisową modułów oprogramowania aplikacyjnego (...) wymienionych w załączniku do umowy (k. 24

i nast. , załączniki k. 33 i nast. , dokumenty przetargowe k. 41 i nast.) .Umowa została zawarta na okres jednego roku . Wynagrodzenie strony powodowej umowa regulowała w § 4 określonym jako PŁATNOŚCI . Skuteczności zawarcia powyższej umowy pomiędzy stronami niniejszego postępowania strona pozwana nie kwestionowała . Z tytułu wykonania przedmiotowej umowy strona powodowa wystawiała na rzecz pozwanego faktury VAT objęte niniejszym postępowaniem począwszy od dnia 31 października 2013 r. (vide faktury VAT k. 44 i nast.) , z których należności są przedmiotem niniejszego postępowania . Ostatnia z tych faktur została wystawiona przez stronę powodową w dniu 30 czerwca 2015 r. Na fakturach brak jest dowodów świadczących o ich odbiorze przez stronę pozwaną , ale odbiór faktur nie był sporny między stronami . Pismem z dnia 12 września 2014 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty należności objętych niniejszym postępowaniem z tytułu wystawionych faktur oraz skapitalizowanych na dzień wystawienia pisma odsetek (k. 53 i nast.) .

Z dokumentacji finansowej strony pozwanej wynika ,że według stanu na wrzesień 2014 r. przychody pozwanego ze sprzedaży wyniosły 58 084 844 , 66 zł. zaś koszty działalności operacyjnej zamknęły się kwotą 64 018 201 ,15 zł. Strona pozwana poniosła stratę w wysokości 4 012 469 , 98 zł. (k. 71 i nast.) . Z wydruku informatora o umowach (...) Oddziału Wojewódzkiego (...) wynika natomiast ,że suma zobowiązań wobec pozwanego jako świadczeniodawcy wynosiła na początek roku 2015 r. 67 564 958 , 81 zł. (k. 109 i nast.) . Z raportu półrocznego GRUPY A. na dzień 30 czerwca 2014 r. wynika natomiast między innymi ,że w grupie tej wypracowano zysk netto w kwocie 183 mln zł. (k. 73 i nast.) .

W ocenie Sądu Okręgowego przedmiotowa umowa , którą zawarły strony jest umową nienazwaną , której przedmiotem było świadczenie usług informatycznych przez stronę powodową stronie pozwanej . Przedmiotowa umowa nie została uregulowana w przepisach Kodeksu cywilnego . Stosowanie natomiast do przepisu art. 750 kc do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Zgodnie z przepisem art 734 § 1 kc przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie . Stosownie natomiast do przepisu art. 735 § 1 kc jeżeli ani z umowy, ani z okoliczności nie wynika, że przyjmujący zlecenie zobowiązał się wykonać je bez wynagrodzenia, za wykonanie zlecenia należy się wynagrodzenie. Jak wynika z przedmiotowej umowy strony ustaliły ,że czynności , które ma wykonać strona powodowa miały być wykonywane za wynagrodzeniem przewidzianym w umowie . Strona pozwana okoliczności tych nie kwestionowała , podobnie zresztą jak wykonania przez stronę powodową usług , za które powód dochodzi wynagrodzenia objętego niniejszym pozwem .Przeciwnie chociaż w sprzeczności od nakazu zapłaty strona pozwana wносиła o oddalenie powództwa w całości , to wyraźnie przyznała jednocześnie ,że pozwany nie kwestionuje roszczenia strony powodowej zarówno co do zasady , jak i co do wysokości . Strona pozwana nie kwestionowała również prawidłowości wystawienia przez stronę powodową przedmiotowych faktur , ani też oznaczonych w fakturach terminów ich płatności . Nie kwestionowała wreszcie także ani ilości – zakresu usług świadczonych przez stronę powodową , ani też ich jakości . Zgodnie natomiast z przepisem art. 744 kc w razie odpłatnego zlecenia wynagrodzenie należy się przyjmującemu dopiero po wykonaniu zlecenia, chyba że co innego wynika z umowy lub z przepisów szczególnych. Umowa stron przewidywała natomiast ,że usługi będą rozliczane w okresach miesięcznych a wynagrodzenie będzie płatne przelewem na podstawie faktury VAT w terminie 30 dni od daty wystawienia faktury (§ 4 pkt 2 i 3 umowy) . Umowa przewidywała również ,że w przypadku braku zapłaty wynagrodzenia w ustalonym terminie strona powodowa jako wykonawca będzie uprawniony do naliczenia odsetek w wysokości ustawowej (§ 4 pkt 3 umowy) .

W ocenie Sądu Okręgowego trudna sytuacja , w jakiej znajduje się strona pozwana w żadnej mierze nie uzasadnia oddalenia powództwa z tego tylko względu , o co wnosił pozwany w sprzeczności od nakazu zapłaty , tym bardziej gdy pozwany nie podważał jego podstaw ani prawnych , ani też faktycznych . Mając jednakże na względzie stanowisko strony pozwanej ze sprzeczności od nakazu zapłaty Sąd Okręgowy pominął wnioski dowodowe osobowe z pozwu wobec całkowitej zbędności potrzeby ich przeprowadzenia . Stosownie bowiem do przepisu art. 227 kpc przedmiotem dowodu mają być fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie . Fakty te muszą być nadto sporne między stronami .W niniejszym przypadku sporne między stronami było natomiast jedynie to czy istnieją przesłanki do uwzględnienia wniosków strony pozwanej zawartych w sprzeczności od nakazu zapłaty , czy też nie . Z tych samych

względów Sąd Okręgowy pominął wniosek dowodowy strony powodowej w zakresie zobowiązania strony pozwanej do złożenia danych na temat wynagrodzenia pracowników strony pozwanej , gdyż w ocenie Sądu wnioski ten nie miał znaczenia ani wpływu na rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy i zgłoszonych wniosków przez stronę pozwaną . Materiał dowodowy zgromadzony w aktach postępowania Sąd Okręgowy obdarzył natomiast wiarą , bowiem w stosunku do tych dowodów żadna ze stron nie zgłosiła zarzutów , nie kwestionowała ich wiarygodności i prawdziwości , ani też w żaden sposób ich nie podważała .

Pozwany w niniejszym postępowaniu nie kwestionował ani wysokości dochodzonych kwot wynikających z poszczególnych faktur , ani dat od których były dochodzone przez stronę powodową odsetki w przypadku poszczególnych należności , ani też wysokości i rodzaju odsetek , a jedynie wniósł o nieobciążanie strony pozwanej kosztami postępowania oraz rozłożenie świadczenia na raty w razie jego uwzględnienia w całości czy też w części roszczenia strony powodowej .

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy na podstawie przywołanych powyżej przepisów Kodeksu cywilnego uwzględnił w całości dochodzone roszczenie zasądając od pozwanego na rzecz powoda w całości należność główną wynikającą z dołączonych do pozwu faktur .

Przedmiotem żądania pozwu było także roszczenie strony powodowej o zasądzenie odsetek od powyższych należności głównych . Stosownie do przepisu art. 359 § 1 kc odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy , gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy , z orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu . Jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona , należą się odsetki ustawowe (art. 359 § 2 kc) . Zgodnie natomiast z przepisem art. 481 § 1 kc jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego , wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia , chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie była następstwem okoliczności , za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi . Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona , należą się odsetki ustawowe (art. 481 § 2 kc) . Należy także wskazać , że dłużnik popada w opóźnienie , jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie , w którym stało się ono wymagalne nawet wtedy , gdy kwestionuje jego istnienie albo jego zasadność (por. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 listopada 1995 r. , I ACr 592/95 , OSA 1996/10/48) . Przedmiotem żądania ze strony powodowej były także odsetki skapitalizowane oraz odsetki od tych odsetek . Stosownie natomiast do przepisu art. 482 § 1 kc od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa , chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy .

W tym miejscu należy jeszcze raz podkreślić , że pozwany nie kwestionował w przypadku przedmiotowych faktur , że je otrzymał albo też , że termin płatności należności objętych fakturami przypadał na inny dzień , niż ten który wskazał powód . Pozwany nie kwestionował również wysokości odsetek wyliczonych przez stronę powodową a dochodzonych przedmiotowym pozwem . Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda należne odsetki zgodnie z żądaniem pozwu .

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty nie kwestionował ani wysokości dochodzonych kwot wynikających z poszczególnych faktur , wysokości skapitalizowanych przez stronę powodową odsetek , ani dat od których zostały one naliczone przez stronę powodową w przypadku poszczególnych należności , a jedynie wniósł o rozłożenie na raty dochodzonych należności . W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wnosząc o rozłożenie tej należności na 24 raty powołał się na trudną sytuację ekonomiczną - finansową , która to według niego uniemożliwia mu bieżące regulowanie wszystkich ciężących na nim zobowiązań .

Ustosunkowując się do powyższego wskazać należy , iż problemy finansowe pozwanego szpitala w ocenie Sądu Okręgowego nie wpływają na zasadność i wymagalność roszczeń o zapłatę należności wynikających z zawartych przez niego umów . Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego w ocenie Sądu Okręgowego brak jest również podstaw do stwierdzenia , iż w niniejszej sprawie mamy do czynienia ze szczególnie uzasadnionym wypadkiem w rozumieniu art. 320 kpc . Trudna sytuacja finansowa pozwanego szpitala sama w sobie nie uzasadnia bowiem nie tylko oddalenia powództwa jak chciała tego strona pozwana , ale również nie uzasadnia rozłożenia na raty

objętego pozwem roszczenia. Podnieść należy, iż pozwany w żadnym zakresie nie wykazał, że jest ona okolicznością nagłą, czy też niespodziewaną. Na podstawie materiału dowodowego jaki przedstawiła strona pozwana nie można bowiem w ogóle ustalić od jakiego czasu pozwany szpital boryka się z problemami finansowymi. Na podstawie tego materiału nie można także ustalić czy sytuacja ta zmierza do poprawy, czy też się jeszcze pogorsza. Dowody przedstawione przez stronę pozwaną nie zawierają żadnego odniesienia do innych okresów. Twierdzenia pozwanego o prawdopodobnym pozyskaniu w pierwszym kwartale 2015 r. środków finansowych na spłatę zobowiązań pozwanego szpitala nie zostały również poparte żadnymi dowodami i ograniczyły się tylko i wyłącznie do gołosłownych twierdzeń w tym zakresie. Tak więc z materiału dowodowego nie wynika, aby w chwili zawierania przedmiotowej umowy ze stroną powodową sytuacja ekonomiczna strony pozwanej była znacznie korzystniejsza. Zawierając taką umowę pozwany szpital w ocenie Sądu Okręgowego winien natomiast mieć świadomość własnych problemów finansowych i istniejących zobowiązań wobec swoich wszystkich kontrahentów jeżeli one istniały już w tej dacie. W chwili gdy pozwany zaciągał swoje zobowiązania wobec strony powodowej winien mieć tego świadomość, a skoro w takiej sytuacji zdecydował się na ich zaciągnięcie zobowiązany był do wygospodarowania niezbędnych środków na pokrycie tych zobowiązań. Zaciągnięcie zaś zobowiązania bez zabezpieczenia niezbędnych środków na jego realizację nie może obciążać kontrahenta pozwanego, który w ocenie Sądu Okręgowego nie jest zobowiązany aby kredytować pozwanego. Zobowiązania pozwanego wobec np. swojego personelu, czy też związane z utrzymaniem szpitala nie mogą być traktowane w ocenie Sądu Okręgowego w sposób bardziej uprzywilejowany niż pozostałe zobowiązania pozwanego szpitala, w tym względem strony powodowej. Pozwany jest nadto osobą prawną posiadającą podobnie jak strona powodowa także status przedsiębiorcy i obowiązany jest podobnie jak inni przedsiębiorcy do wykonywania swoich zobowiązań i brak jest podstaw, aby traktować pozwanego w inny sposób niż innych przedsiębiorców tylko i wyłącznie z uwagi na działalność statutową jaką on prowadzi. Z racji pełnionej funkcji społecznej przez pozwanego nie można go bowiem stawiać w pozycji uprzywilejowanej wobec innych podmiotów działających na rynku, na którym swoją działalność prowadzi także pozwany. Skoro zatem pozwany wstępuje także w obrocie gospodarczym z racji czego nie tylko ponosi on wydatki, ale też czerpie z tego również korzyści w formie przychodów, tak jak każdy przedsiębiorca jest on zatem zobowiązany do racjonalnego gospodarowania swoim majątkiem. Strona pozwana nie wykazała też oprócz gołosłownych twierdzeń, że w przyszłości będzie mogła wywiązać się z zapłaty ciężących na niej należności.

W ocenie Sądu Okręgowego skutki decyzji podejmowanych przez stronę pozwaną bez należytego rozważenia własnej sytuacji ekonomicznej nie mogą obciążać kontrahenta - w tym wypadku spółki powodowej. Jak wskazano nadto powyżej ze swojej działalności pozwany osiągał w roku ubiegłym przychody, tak więc pozwany dysponował środkami pozwalającymi mu na uregulowanie powyższych zobowiązań. Pozwany ma nadto możliwość prowadzenia także na podstawie art. 55 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej innej działalności niż statutowa z, której także może osiągać określone dochody, pozwalające mu na pokrywanie jego zobowiązań wobec kontrahentów.

Zgodnie z przepisem art. 320 kpc w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Przepis ten ma zastosowanie także w postępowaniu nakazowym, w jego fazie wywołanej wniesieniem zarzutów czy sprzeciwu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 1997 r., II CKN 175/97, OSNC 1997/12/207). Uprawnienie to przysługuje jednak sądowi w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a więc w sytuacjach, w których ze względu na stan majątkowy pozwanego spełnienie zasądanego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażało by jego samego lub np. jego bliskich na niepowetowane szkody. Trudności w spełnieniu świadczenia mogą być obiektywne spowodowane czynnikami zewnętrznymi niezależnymi od dłużnika mogą być jednak spowodowane również jego własnym działaniem (por. Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego, Część pierwsza Postępowanie rozpoznawcze, Tom 1, pod redakcją Tadeusza Erecińskiego, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1997, teza 2 do art. 320 str. 472 oraz Kodeks postępowania cywilnego, Komentarz Tom 1, Wydanie 3 pod redakcją prof. dr hab. Kazimierza Piaseckiego, Wydawnictwo C.H. BECK Warszawa 2001, teza 26 do art. 320 str. 1176). Skorzystanie z tego prawa ma na celu ochronienie pozwanego od postępowania egzekucyjnego ma bowiem na celu umożliwienie mu wykonania wyroku w sposób dobrowolny (por. Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego pod redakcją Tadeusza Erecińskiego, teza 3 do art. 320, str. 472, Kodeks postępowania cywilnego pod redakcją prof. dr hab. Kazimierza Piaseckiego, teza 2 do art. 320 str. 1172, por. też Kodeks postępowania cywilnego z komentarzem pod redakcją prof. dr Jerzego

Jodłowski i dr hab. Kazimierza Piaseckiego , Wydawnictwo Prawnicze , Warszawa 1989 , Tom 2 , Postępowanie rozpoznawcze , teza 2 do art. 320 str. 511) . Szczególne uzasadnione wypadki w rozumieniu tego przepisu nie muszą mieć wyjątkowego charakteru o tym decydują bowiem okoliczności konkretnego wypadku . Z reguły chodzi tu o okoliczności leżące po stronie dłużnika , które czynią nierealnym spełnienie przez niego od razu w pełnej wysokości zasądzanego świadczenia .Nie można jednak nie brać pod uwagę także sytuacji samego wierzyciela (por. Kodeks postępowania cywilnego z komentarzem pod redakcją prof. dr Jerzego Jodłowskiego i dr hab. Kazimierza Piaseckiego , teza 26 do art. 320 str. 513) .

Formuła „sąd może” nie oznacza jednak żadnej dowolności poza wszelką kontrolą. O zastosowaniu tego przepisu decydować będą ustalenia sądu , w świetle których sąd uzna ,że są podstawy do tego ,że zostały spełnione niezbędne przesłanki (por Kodeks postępowania cywilnego pod redakcją prof. dr hab. Kazimierza Piaseckiego , teza 7 do art. 320 str. 1173 , Kodeks postępowania cywilnego z komentarzem pod redakcją prof. dr Jerzego Jodłowskiego i dr hab. Kazimierza Piaseckiego , teza 7 do art. 320 str. 511).O rozłożeniu na raty decyduje nadto stan rzeczy w chwili orzekania (por Kodeks postępowania cywilnego pod redakcją prof. dr hab. Kazimierza Piaseckiego , teza 28 do art. 320 str. 1176) .

Strona pozwana jak wskazano wyżej przed Sądem Okręgowym w żaden sposób nie wykazała zasadności swojego żądania w tym zakresie . W tym miejscu należy również wskazać ,że na stronach niniejszego postępowania będących profesjonalistami w obrocie gospodarczym - tak stronie powodowej jak i pozwanym - ciążył obowiązek terminowego zgłoszenia wszelkich wniosków dowodowych stanowiący wyraz dbałości o swoje interesy . Należy tu także wskazać ,że obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 kpc) , a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie , która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 kc) . Samo twierdzenie strony postępowania nie jest natomiast dowodem , a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 kpc) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001 r. , I PKN 660/00 , Wokanda 2002/7-8/ 44) . Sąd nie ma natomiast obowiązku działania w zastępstwie strony i dopuszczenia dowodu z urzędu nie wskazanego przez stronę , czy też przez jej pełnomocnika procesowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2000 r. , (...) 661/00 , LEX nr 52781 , postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2000 r. , II CKN 1322/00 , LEX nr 51967 , wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2000 r. , III CKN 567/98 , LEX nr 52772 , wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 1998 r. , II UKN 182/98 , OSNP 1999/17/556 , wyrok z dnia 9 lipca 1998 r. , II CKN 657/97 , LEX nr 50630 , wyrok z dnia 25 czerwca 1998 r. , III CKN 384/98 , Biul.SN 1998/11/ 14 , wyrok z dnia 25 marca 1998 r. , CKN 656/97 , OSNC 1998/12/208) . Regulacja ta dotyczy wszelkich okoliczności faktycznych, wyjąwszy te, które są powszechnie znane (art. 228 §1 k.p.c.), znane sądowi z urzędu (art. 228 §2 k.p.c.), przyznane przez stronę przeciwną w sposób wyraźny (art. 229 k.p.c.) lub dorozumiany (art. 230 k.p.c.), a także tych, które można wyprowadzić w drodze wnioskowania z innych, udowodnionych już faktów (art. 231 k.p.c.).

Warto tu także wskazać ,że podstawy do rozłożenia na raty nie mogą stanowić przejściowe trudności finansowe i przejściowy brak środków finansowych . Strona pozwana również nie wykazała ,że sytuacja powoda jest dobra i że rozłożenie należności na raty nie będzie mieć wpływu na jego kondycję finansową . Zwłoka ze strony pozwanego w zapłacie za dostarczony mu towar niewątpliwie co jest zresztą w ocenie Sądu Okręgowego oczywiste niekorzystnie wpływa na bieżącą działalność powódki. Rozłożenie na raty zasądzanego świadczenia niewątpliwie pogłębiłoby tylko ten stan rzeczy. Tymczasem jeszcze raz należy podkreślić , iż rozważając zasadność zastosowania art. 320 kpc sąd winien mieć na względzie wszystkie okoliczności sprawy, dotyczące nie tylko pozwanego, ale również powoda. Na marginesie należy tylko wskazać ,że o sytuacji strony powodowej sam przez się nie może stanowić dowód załączony przez pozwanego do sprzeciwu . Dowód ten odnosi się do GRUPY (...) a nie wprost do powodowej spółki . Sytuacja zatem całej GRUPY (...) nie musi być odzwierciedleniem sytuacji powodowej spółki , jak chce tego strona pozwana , a że tak rzeczywiście jest tego strona pozwana nie wykazała .

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw do tego, by na gruncie stosunków zobowiązaniowych stawiać pozwanego szpital w uprzywilejowanej pozycji z racji pełnienia przez niego funkcji społecznej podmiotu świadczącego usługi zdrowotne. Pozwany występuje bowiem nie tylko i wyłącznie w tej właśnie roli ale występuje on w powszechnym obrocie prawnym, z którego uzyskuje przychody i ponosi wydatki i tak jak każdy przedsiębiorca zobowiązany jest do

racjonalnego dysponowania swoim majątkiem. Trudności ekonomiczne nie uzasadniają niewykonywania zobowiązań zaciągniętych ze świadomością własnej sytuacji finansowej. Pozwany nadto zawierając z NFZ kontrakty w sposób świadomy i dobrowolny i mając wiedzę na temat wysokości środków finansowych, jakie otrzymał od NFZ, winien dostosować do tego własne wydatki i zaciągać zobowiązania w taki sposób, by móc się z nich wywiązać, a w szczególności by uniknąć dalszego zadłużania się -winien chociażby ograniczyć zakres dostaw usług od powódki. W ocenie Sądu Okręgowego brak jest również usprawiedliwienia dla przerzucania ciężaru finansowania szpitala na ich prywatnych wierzycieli, którzy przecież również mają do wypełnienia własne zobowiązania publiczno i prywatnoprawne , a do takiej sytuacji by prowadziło uwzględnienie żądań strony pozwanej w zakresie zastosowania przepisu art. 320 kpc .

Należy nadto wskazać ,że strona pozwana jako profesjonalista działający w obrocie gospodarczym winna mieć świadomość konsekwencji zawartych umów oraz ich wykonania przez stronę powodową .W tej sytuacji skorzystanie przez stronę powodową ze swoich uprawnień nie prowadzi w ocenie Sądu Okręgowego do naruszenia fundamentalnej zasady prawa cywilnego, jaką jest zasada uczciwego postępowania w obrocie prawnym i związany z tym wymóg brania pod uwagę interesów obu stron stosunku cywilnoprawnego.

Mając powyższe na względzie oraz brak podstaw do rozłożenia dochodzonej należności na raty Sąd Okręgowy w tym zakresie nie uwzględnił wniosku strony pozwanej .

Stosownie do przepisu art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę osobiście lub przez pełnomocnika, który nie jest adwokatem lub radcą prawnym, zalicza się poniesione przez nią koszty sądowe, koszty przejazdów do sądu strony lub jej pełnomocnika oraz równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa w sądzie. Suma kosztów przejazdów i równowartość utraconego zarobku nie może przekraczać wynagrodzenia jednego adwokata wykonującego zawód w siedzibie sądu procesowego (§ 2 art. 98 kpc) . Do niezbędnych zaś kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (§ 3 art. 98 kpc). Stosownie natomiast do przepisu art. 99 kpc stronom reprezentowanym przez radcę prawnego zwraca się natomiast koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata .

Stosownie do przepisu art. 101 kpc zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. W ocenie Sądu Okręgowego z taką sytuacją nie mamy do czynienia w niniejszym przypadku . Strona pozwana nie tylko ,że dała podstawę do wytoczenia przedmiotowego powództwa ponieważ nie zaspokoila roszczeń strony powodowej niezwłocznie po wezwaniu do ich zapłaty , ale również nie uznała powództwa wnosząc o jego oddalenie .

Zgodnie natomiast z przepisem art. 102 kpc w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sąd Okręgowy nie znalazł w niniejszym przypadku natomiast podstaw do zastosowania również przepisu art. 102 kpc , jak chciała tego strona pozwana . W doktrynie przyjmuje się ,że przepis ten ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu i jest rozwiązaniem szczególnym, niepodlegającym wykładni rozszerzającej, wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Nie konkretyzuje on wprawdzie pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawia jednak ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (por. m.in. postanowienie SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, LEX nr 7366). Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu według doktryny zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, lecz także dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Za trafny należy natomiast uznać pogląd, zgodnie z którym sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia - na podstawie art. 102 kpc - z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej

strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego (por. postanowienie SN z dnia 8 grudnia 2011 r., IV CZ 111/11, LEX nr 1119554). Za judykaturą uznać należy za sprzeczne z zasadą słuszności wyrażoną w art. 102 kpc żądanie zapłaty kosztów procesu zgłoszone przez stronę wygrywającą, która swoim niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem doprowadziła do zainicjowania procesu i powstania kosztów związanych z jego prowadzeniem (zob. postanowienie SN z dnia 5 sierpnia 1981 r., II CZ 98/81, OSNC 1982, nr 2-3, poz. 36). Taka sytuacja w ocenie Sądu Okręgowego w niniejszym postępowaniu nie miała miejsca . Obciążenie strony pozwanej zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, całością kosztów procesu w okolicznościach niniejszej sprawy w ocenie Sądu Okręgowego nie jest także trudne do pogodzenia z poczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współzycia społecznego , gdyż przedmiotowa sprawa nie ma także np. precedensowego charakteru . Za szczególnie uzasadniony wypadek w rozumieniu art. 102 kpc nie może być potraktowana okoliczność, że dłużnik ma zobowiązania dużej wysokości wobec wielu podmiotów , gdyż stan taki jest spowodowany przez samego dłużnika, którzy nie uczynili zadość obowiązkowi wynikającym z zawieranych przez niego umów .

W ocenie Sądu Okręgowego co należy jeszcze raz podkreślić , brak jest podstaw do tego, by na gruncie stosunków zobowiązaniowych stawiać pozwanego szpitala w uprzywilejowanej pozycji w zakresie kosztów procesu z racji pełnienia przez niego funkcji społecznej podmiotu świadczącego usługi zdrowotne. Pozwany występuje bowiem nie tylko i wyłącznie w tej właśnie roli , ale występuje on w powszechnym obrocie prawnym, z którego uzyskuje przychody i ponosi wydatki i tak jak każdy przedsiębiorca zobowiązany jest do racjonalnego dysponowania swoim majątkiem. Trudności ekonomiczne nie uzasadniają niewykonywania zobowiązań zaciągniętych ze świadomością własnej sytuacji finansowej oraz zwolnienia od ponoszenia kosztów procesu .

Sąd Okręgowy pełnomocnikowi powoda przyznał koszty wynagrodzenia w wysokości stawki podstawowej jako stawki minimalnej wysokości tego wynagrodzenia. Rozpoznając kwestię kosztów, Sąd Okręgowy przy określeniu ich wysokości miał na uwadze treść § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349), który stanowi o tym, że sąd zasądzając opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład jego pracy w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Zgodnie zaś z ust. 2 tego przepisu podstawę zasądzenia wymienionej opłaty stanowią stawki minimalne określone w rozporządzeniu, która w niniejszej sprawie wynosi 3 600 zł. Na koszty zasądzenia na rzecz strony powodowej składa się także opłata od pozwu oraz opłata skarbową od udzielonego stronie powodowej pełnomocnictwa .

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji wyroku .